

Лазаренко Микола

ORCID 0000-0003-3308-5154
ResearcherID GPX-3200-2022
Scopus-Author ID 57195977370

Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри фізичного виховання та хореографії,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка (Чернігів, Україна)
E-mail: lazarenko.nikolay@gmail.com

Трояновська Марія

ORCID 0009-0009-6804-2665
ResearcherID GPX-3165-2022
Scopus-Author ID 57195972341

Кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки, психології та
методики фізичного виховання,
Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка (Чернігів, Україна)
E-mail: masha.troyanovskaya@gmail.com

ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ТА СПЕЦИФІКА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ ДО РОБОТИ В ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У статті розглянуто теоретичні проблеми та специфіку професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної культури та спорту до роботи в позашкільних навчальних закладах (надалі – ПНЗ).

Мета статті – розглянути теоретичні проблеми та розкрити специфіку фахової підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ.

Методологія. Для реалізації основних завдань дослідження використано теоретичні методи (аналіз, узагальнення, систематизація) та педагогічні спостереження за навчальним процесом, бесіди з викладачами, студентами, керівниками ПНЗ.

Результати дослідження. Розглянуто теоретичні проблеми та специфіку фахової підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ, показано, що вони мають актуальність і вимагають постійного удосконалення. З урахуванням результатів дослідження, педагогічного спостереження та багаторічного власного професійного досвіду було розглянуто теоретичні проблеми та розкрито специфіку фахової підготовки майбутніх фахівців, які направлені для удосконалення різних аспектів професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ. Головною функцією, яка покладається на майбутнього фахівця ПНЗ, що визначається його професійним призначенням є функція – організаторсько-навчально-виховна.

Висновки. Робота зі студентами має бути гнучкою, адаптованою до їхніх потреб і орієнтованою на якісну, професійну підготовку майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ. Головне – уміло визначити необхідні дисципліни, курси для навчання, створити середовище, за якого студент буде почуватися комфортно, рівноправно та впевнено для отримання знань, з урахуванням особистісного підходу, адже робота зі студентами вимагає врахування емоційних та соціальних особливостей.

Ключові слова: система, підготовка, майбутні фахівці, фізична культура, спорт, аналіз, позашкільні навчальні заклади.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку, Україна разом із світовою та європейською спільнотою, долучається до глобальних цивілізаційних процесів, створює суспільні відносини на основі демократичних цінностей, що сприяє утвердженню філософії толерантності та рівності.

Подальший розвиток дитячого та юнацького спорту потребує осучасненого, теоретичного та наукового обґрунтування. Дитячо-юнацькі спортивні школи, як ПНЗ, мають сприяти вирішенню таких завдань. Вони готують кваліфікованих юних спортсменів, формують навички інструктора [5].

Такі вчені, як Л. Безкоровайна, В. Безпутчик, Е. Вільчковський, С. Гаркуша, Д. Давиденко, С. Єрмаков, Т. Круцевич, А. Міненко, М. Носко, В. Платонов, Г. Пономарьов, Л. Сущенко, Г. Соловйов, О. Тимошенко, Б. Шиян Ю. Шкретій, О. Проніков, Н. Терентьева, І. Ячнюк та інші теоретично обґрунтовувати підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту.

Зазначимо, що в дослідженнях названих авторів висвітлення важливих аспектів функціонування та розвитку фізичної культури й спорту в сучасних умовах здійснено крізь призму ринкових відносин, що цілком відповідає нинішній суспільній ситуації. Водночас, попри значну увагу до проблем функціонування галузі фізичної культури й спорту в умовах ринку, залишається відкритим питання його кадрового забезпечення. Зрозуміло, що зміст і структура системи ринкових відносин, які в сучасних умовах стають природним середовищем функціонування галузі фізичної культури й спорту, потребує від фахівців відповідних компетенцій, які забезпечать якісний перебіг цього процесу. Очевидною є необхідність посилення акцентів у концептуальних засадах професійної підготовки фахівців фізичної культури й спорту в напрямі забезпечення їх якісною освітою, адекватною сучасним потребам [5].

Аналіз літературних джерел. Науковцями досліджені такі аспекти цієї проблеми, як-то: реалізація принципу неперервності професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту (В. Кукса); професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект) (Л. Сущенко); психологічні особливості професійної підготовки студентів до майбутньої спортивно-педагогічної діяльності (О. Федик), підготовка фахівців з менеджменту і управління спортом для всіх у зарубіжних країнах (М. Дутчак).

Достатня увага приділяється також дослідженню проблем професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту науковцями, зокрема розглядаються такі аспекти цієї проблеми, як-то: підготовка майбутніх фахівців фізичної культури і спорту в умовах неперервної фізкультурної освіти (А. Барабанов, Є. Каргаполов, В. Приходько, В. Магін).

Досліджуючи сутність поняття «професійна підготовка», Л. П. Сущенко зазначає, що «у професійній підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту особистісний підхід доцільно розглядати як один із важливих наукових принципів, що забезпечує розуміння, пізнання, розвиток та самореалізацію особистості майбутнього фахівця в її цілісності та гармонійності» [9].

За кордоном проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту досліджували: J. Caruso, M. Nelson, N. Ellison, D. Hargreaves, G. Klein, K. Petry, K. Froberg, A. Madella, J. Wiemeyer.

Вище зазначені вчені вважають, що проблема професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту є досить актуальною й потребує ретельного, поглибленого вивчення та дослідження в сучасних умовах [4].

Мета роботи – теоретично проаналізувати та розкрити специфіку фахової підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні докладалися і докладаються зусилля для формування та удосконалення системи фахової підготовки фахівців фізичного виховання і спорту. Університети постійно покращують якість освіти, але тим не менше мова йде про те, що ця якість потребує суттєвого поліпшення.

На фахівця ПНЗ покладається багато функцій, які між собою пов'язані. Основними є три функції: організаторська, навчальна та виховна.

Основна мета організаторської функції – уміле, сучасне, перспективне, науково-обґрунтоване планування та проведення заходів на високому методичному та професійному рівні, запланованих ПНЗ.

Основними видами діяльності фахівця ПНЗ в даному напрямку це:

- організація та активна участь у навчально-тренувальному, змагальному та виховному процесі;
- організації навчання майбутніх фахівців та співробітників ПНЗ;
- організація та активна участь у проведенні семінарів, науково-практичних конференцій, підвищенні кваліфікації тощо.

Формами реалізації організаторської функції є: проведення занять, тренувань, змагань, інструкторсько-методичних занять, виховних заходів, семінарів, використання в практиці сучасних методів і форм роботи.

Реалізація організаторської функції дає змогу вносити зміни до навчально-виховного процесу, для його вдосконалення, покращення спортивних результатів вихованцями ПНЗ, проведення спортивно-масових заходів на більш високому рівні.

До організаторської функції належать деякі напрямки роботи:

- перевірка стану спортивної роботи у ПНЗ, організації діяльності підпорядкованих структур спортивної роботи;
- керівництво проведенням спортивно-соціологічних досліджень з актуальних проблем спортивно-масової роботи ПНЗ;
- керівництво розробкою загальних методик професійно-психологічного відбору абітурієнтів, спортсменів, кандидатів для отримання різних рівнів освіти, фахівців із фізичного виховання та спорту, призначення на посаду;
- підготовка документів щодо проведення виховної роботи, розробка відповідних рекомендацій.

Організаторська функція тісно пов'язана з управлінською роботою, адже вона має забезпечувати:

- організацію проведення професійної підготовки фахівців;
- організацію морально-психологічного забезпечення проведення навчально-тренувальних занять, організації, участі та проведення змагань, взаємодії з питань їх проведення з державними установами, відповідними органами управління спортом;
- організацію заходів щодо соціально-професійної адаптації фахівців до умов навчально-тренувальних занять, навчально-тренувальних зборів, змагань на етапі підготовки до змагань вищого рівня.

Успішність організаторської діяльності фахівця залежить від наявності в нього необхідних якостей та вмінь, як то: принциповість, розпорядність, колегіальність, компетентність, відповідальність.

Навчальна функція спрямована на:

- навчання керівного складу, заступників керівника, фахівців формам і методам морально-психологічного забезпечення проведення на високому методичному та професійному рівні навчальних занять, навчально-тренувальних зборів, організації, проведення та участі в змаганнях вищого рівня;
- забезпечення підвищення кваліфікації фахівців, осучаснення навчально-виховного процесу;
- забезпечення систематичної роботи над поліпшенням методики підготовки спортсменів високого класу;
- розробка та забезпечення ПНЗ навчальними матеріалами щодо організації і проведення заходів, виховної роботи та морально-психологічного забезпечення життєдіяльності юнацького спорту.

Навчальна робота, передбачає підвищення методичної майстерності фахівців, вдосконалення організації та забезпечення навчально-виховного процесу, вдосконалення методики, підвищення ефективності та якості проведення навчально-тренувальних занять, розробку та забезпечення фахівців методичними матеріалами з питань організації і проведення необхідної роботи з фахівцями [8].

Напрямами реалізації даної роботи є:

- планування та методичне забезпечення підготовки фахівців до роботи;
- розробка та забезпечення ПНЗ методичними матеріалами з питань організації і проведення заходів, виховної роботи та морально-психологічного забезпечення життєдіяльності спорту;
- розробка загальних методик професійно-психологічного відбору абітурієнтів, студентів, кандидатів для отримання різних рівнів освіти, фізичного виховання та спорту, призначення на посаду, пересування по службі.

Спортивно-професійна робота вимагає якісної теоретичної підготовки в галузі спортивної психології, педагогіки, фізіології та спорту, менеджменту, умінні використовувати їх в практичній діяльності для підняття рівня духу спортсменів, стану дисципліни.

Планування виховної функції виконується до початку безпосередньої практичної діяльності фахівця і спонукає її до досягнення мети [2].

Наявність планування виховної роботи дає можливість визначення вектору виховного процесу в ПНЗ та можливості внесення корективів.

Створення проекту виховного процесу майбутніх фахівців до роботи передбачає виконання таких операцій: діагностична постановка завдань; прогнозування результатів впливу, моделювання і науково-теоретичне обґрунтування суб'єкт-суб'єктних відносин учасників процесу підготовки; структурування змісту їх діяльності, конструювання форм і методів виховної взаємодії; визначення засобів контролю і оцінки процесу підготовки [9].

Методи виховання мають містити певні умови:

1. Чітка постановка цілей виховання.
2. Зрозуміле пояснення сенсу поняття, конструктивне обґрунтування основних тез, життява необхідність того, про що йде мова.
3. З урахуванням вікових, індивідуальних, статевих і фізіологічних особливостей, а також рівня розвитку особи та психічного стану мають бути переконання.
4. Відверта віра фахівця в те, в чому переконує підлеглого.

Методи виховання залежать від:

- вихованості майбутніх фахівців;
- загальних і спортивно-професійних цілей виховання, навчання, розвитку, психологічної підготовки та самовдосконалення студентів;
- спортивно-професійних особливостей виховання студентів;
- морально-психологічної насиченості сучасної підготовки;
- особливостей, змісту, методів і форм підготовки студентів конкретних видів спорту і спортивно-професійних якостей [3].

Виховна функція полягає у здійсненні цілеспрямованого впливу на співробітників та спортсменів ПНЗ з метою формування в них патріотичних почуттів, згуртованості відділень із видів спорту, почуття поваги, толерантності, культури поведінки.

Кінцевим результатом виконання виховної функції майбутнього фахівця ПНЗ має стати формування гармонійно розвиненої особистості.

Для ефективного виконання своєї виховної функції майбутній фахівець ПНЗ повинен уміло використовувати набір методів і форм формування свідомості члена колективу.

Цей набір можна розділити на три групи:

- методи та форми безпосереднього виховного впливу;
- методи та форми опосередкованого виховного впливу;
- методи та форми самовиховання.

Методи виховання мають містити певні умови:

1. Чітка постановка цілей виховання.
2. Зрозуміле пояснення сенсу поняття, конструктивне обґрунтування основних тез, життєва необхідність того, про що йде мова.

3. З урахуванням вікових, індивідуальних, статевих і фізіологічних особливостей, а також рівня розвитку особи та психічного стану мають бути переконання.

4. Відверта віра фахівця в те, в чому переконує підлеглого.

Визначені функції, тісно пов'язані і складають єдиний алгоритм роботи фахівця ПНЗ.

Нормативно-правовим актом цих функцій є функціональні обов'язки посадових осіб ПНЗ.

Перехід до нової системи освіти та впровадження інновацій має гарантувати високу якість підготовки майбутніх фахівців фізичної культури. Ефективність освітнього процесу може бути підвищена за умов комплексного вдосконалення форм і методів навчання: використання мультимедійних технологій, комп'ютерних презентацій для лекцій, інформаційно-комунікаційних технологій – в методику практичних занять, ілюстрованих навчальних посібників з інтерактивними елементами – у самостійну підготовку студентів до практичних занять [10].

На думку вченої І. Ячнюк зі співавторами [10], підготовка майбутніх фахівців повинна бути спрямована на формування здатності до самостійної діяльності на всіх етапах процесу навчання: під час аудиторних занять, в поза аудиторний час, коли студент готується до практичних, семінарських занять, працює над написанням курсових проектів з різними літературними джерелами інформації.

Висновки. Розглянуто теоретичні проблеми та розкрито специфіку фахової підготовки майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ. Робота зі студентами має бути гнучкою, адаптованою до їхніх потреб і орієнтованою на якісну, професійну підготовку майбутніх фахівців фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ. Головне – уміло визначити необхідні дисципліни, курси для навчання, створити середовище, за якого студент буде почуватися комфортно, рівноправно та впевнено для отримання знань, з урахуванням особистісного підходу, адже робота зі студентами вимагає врахування емоційних та соціальних особливостей.

Перспективи подальших досліджень. Проблема професійної підготовки майбутнього фахівця із фізичної культури і спорту до роботи в ПНЗ досить багатогранна й потребує подальших досліджень.

References

1. Гаркуша С. В. Теоретичні та методичні засади формування готовності майбутніх фахівців фізичного виховання до використання здоров'язбережувальних технологій: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук: спец. 13.00.04. Чернігів, 2015. 40 с.
Garkusha S. V. (2015) *Teoretychni ta metodychni zasady formuvannya hotovnosti maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya do vykorystannya zdorov'yazberezhuval'nykh tekhnolohiy* [Theoretical and methodological bases of formation of readiness of future specialists in physical education for the use of health-saving technologies]: *PhD thesis for the degree of Doctor of Pedagogical Sciences: specialty 13.00.04.* Chernihiv. 40. [in Ukrainian].
2. Дутчак М. В. Підготовка фахівців з менеджменту і управління спортом для всіх у зарубіжних країнах. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми з фізичного виховання і спорту*: зб. наук. пр. за ред. С. С. Єрмакова. Харків, ХДАДМ (ХХПІ). 2009. №3. С. 43-48.
Dutchak M. V. (2009) *Pidhotovka fakhivtsiv z menedzhmentu i upravlinnya sportom dlya vsikh u zarubizhnykh krayinakh* [Training of specialists in management and management of sport for all in foreign countries]. *Pedagogy, psychology and medical and biological problems of physical education and sports: a collection of scientific papers edited by S. S. Ermakov.* №3. 43-48. [in Ukrainian].
3. Коновальчук І. І. Формування у майбутніх учителів умінь проектувати виховну діяльність: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.01. К., 1999. 19 с.
Konovalchuk I. I. (1999) *Formuvannya u maybutnikh uchyteliv umin' proektuvaty vykhovnu diyal'nist'* [Formation of Future Teachers Abilities to Design Educational Activities]. *PhD thesis Candidate of Pedagogical Sciences: specialty 13.00.01.* Kyiv. 19 c. [in Ukrainian].
4. Лазаренко М. Г. Об'єктивні передумови вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту до роботи в позашкільних навчальних закладах. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Серія: Пед. науки. Фізичне виховання та спорт. Вип. 151. Том. І. Чернігів: ЧНПУ, 2018. С. 90-93.

- Lazarenko M.G. (2018) Ob'yektyvni peredumovy vdoskonalennya profesiyanoi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv iz fizychnoyi kul'tury i sportu do roboty v pozashkil'nykh navchal'nykh zakladakh [Objective prerequisites for improving the professional training of future specialists in physical culture and sports to work in out-of-school educational institutions]. *Visnyk Chernihivskoho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka*. Series: Pedagogical sciences. Physical education and sports. Chernihiv. Issue 151. Vol. I. Chernihiv. 90-93. [in Ukrainian].
5. Лазаренко М. Г. Стан досліджень проблеми професійної підготовки майбутніх фахівців із фізичної культури і спорту до роботи в позашкільних навчальних закладах. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка*. Серія: Пед. науки. Фізичне виховання та спорт. Чернігів, 2017. Вип. 147. Том. II. С. 64-67.
Lazarenko M. G. (2017) Stan doslidzhen' problemy profesiyanoi pidhotovky maybutnikh fakhivtsiv iz fizychnoyi kul'tury i sportu do roboty v pozashkil'nykh navchal'nykh zakladakh [The state of research on the problem of professional training of future specialists in physical culture and sports to work in out-of-school educational institutions]. *Visnyk Chernihivskoho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka*. Series: Pedagogical sciences. Physical education and sports. Chernihiv. Issue 147. Vol. II. 64-67. [in Ukrainian].
6. Носко М. О. Теоретичні та методичні основи формування рухової функції у молоді під час занять фізичною культурою та спортом: дис... д-ра пед. наук: 13.00.09. Чернігів: ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка, 2003. 434 с.
Nosko, M. (2003) Teoretychni ta metodychni osnovy formuvannia rukhovoї funktsii u molodi pid chas zaniat fizychnoiu kulturoiu ta sportom [Theoretical and Methodological Fundamentals for Motor Function Formation in Young People while Physical Education and Sports]: *Extended abstract of Doctoral thesis*. Kyiv, Ukraine [in Ukrainian].
7. Проніков О. К., Терентьєва Н. О. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури у педагогічних університетах України в умовах глобалізації. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів, 2016. Вип. 139, том I. С. 354–358.
Pronikov O. K., Terentyeva N. O. (2016) Pidhotovka maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury u pedahohichnykh universytetakh Ukrayiny v umovakh hlobalizatsiyi [Training of future physical education teachers in pedagogical universities of Ukraine in the context of globalization]. *Visnyk Chernihivskoho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka*. Series: Pedagogical sciences. Physical education and sport. Chernihiv. Issue 139, volume I. 354-358. [in Ukrainian].
8. Степанченко Н. І. Система професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання у вищих навчальних закладах: дис... д-ра пед. наук: 13.00.04. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, 2017. 629 с.
Stepanchenko N. I. (2017) Systema profesiyanoi pidhotovky maybutnikh uchyteliv fizychnoho vykhovannya u vyshchych navchal'nykh zakladakh [System of professional training of future teachers of physical education in higher educational institutions]: *Extended abstract of Doctoral thesis*. Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University, Vinnytsia. 629. [in Ukrainian].
9. Сущенко Л. П. Теоретико-методологічні засади професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту у вищих навчальних закладах: автореф. дис. ... д-ра. пед. наук: 13.00.04. Київ, 2003. 46 с.
Sushchenko L. P. (2003) Theoretical and methodological principles of professional training of future specialists in physical education and sports in higher educational institutions [Theoretical and methodological bases of professional training of future specialists in physical education and sports in higher educational institutions]: *Extended abstract of Doctoral thesis*. Kyiv. 46. [in Ukrainian].
10. Ячнюк І. О., Ячнюк Ю. Б., Ячнюк М. Ю. Підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання до професійної діяльності. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2016. Вип. 139, том I. С. 369–371.
Yachnyuk I. O., Yachnyuk Y. B., Yachnyuk M. Y. (2016) Pidhotovka maybutnikh fakhivtsiv fizychnoho vykhovannya do profesiyanoi diyal'nosti [Preparation of future specialists in physical education for professional activity]. *Visnyk Chernihivskoho natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni T. H. Shevchenka*. Series: Pedagogical sciences. Physical education and sport. Chernihiv National Pedagogical University named after T. Shevchenko. Chernihiv. Issue 139, volume I. 369-371.

Lazarenko Mykola

ORCID 0000-0003-3308-5154

PhD in Pedagogic Sciences, Associate Professor
of the Department of Physical Education and Choreography,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine)
E-mail: lazarenko.nikolay@gmail.com

Troianovska Mariya

ORCID 0009-0009-6804-2665

PhD in Pedagogic Sciences, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Pedagogy,
Psychology and Methods of Physical Education,
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»
(Chernihiv, Ukraine)
E-mail: masha.troianovskaya@gmail.com

THEORETICAL PROBLEMS AND SPECIFICITY OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL CULTURE AND SPORTS FOR WORK IN OUT-OF-SCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS

The article examines the theoretical problems and specifics of the professional training of future specialists in physical culture and sports for work in extracurricular educational institutions.

Purpose of the article is to consider the theoretical problems and reveal the specifics of the professional training of future physical culture and sports specialists to work in the extracurricular educational institutions.

Methodology: theoretical (analysis, generalization, systematization) and pedagogical observations of the educational process, conversations with teachers, students, heads of educational institutions.

Research results. The theoretical problems and specifics of the professional training of future specialists in physical education and sports for work in the educational institution were considered, and it was shown that they are relevant and require constant improvement. Taking into account the results of the research, pedagogical observation and many years of own professional experience, the theoretical problems were considered and the specifics of the professional training of future specialists were revealed, which are aimed at improving various aspects of the professional training of future specialists in physical culture and sports to work in the extracurricular educational institutions. The main function, which is entrusted to the future specialist of extracurricular educational institutions, which is determined by his professional assignment, is the organizational, educational and educational function.

Conclusions. Work with students should be flexible, adapted to their needs and focused on high-quality, professional training of future specialists in physical culture and sports for work at the extracurricular educational institutions. The main thing is to skillfully determine the necessary disciplines, courses for study, to create an environment in which the student will feel comfortable, equal and confident in acquiring knowledge, because working with students requires taking into account emotional and social characteristics.

Keywords: system, training, future specialists, physical culture, sports, analysis, extracurricular educational institutions.

Стаття надійшла до редакції 20.01.2025

Рецензент: доктор педагогічних наук, професор **Носко М. О.**